

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU KALISKIEGO

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu za rok 2025**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.) oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu za rok 2025, które stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kaliskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
Rady Powiatu Kaliskiego
z dnia 2026 r.

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Kaliszu
za rok 2025**

Kalisz 2026

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawy prawne zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.....	4
II. Pomoc osobom niepełnosprawnym.....	5
II.1. Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych (PFRON).....	5
II.2 Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność!”.....	8
II.3. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.....	9
II.4. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.....	10
II.5. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.....	12
II.6. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III.....	13
III. Piecza zastępcza w powiecie kaliskim.....	15
III.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	16
III. 2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	22
IV. Wsparcie osób w trudnych sytuacjach.....	24
IV.1. Dom Pomocy Społecznej.....	24
IV.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Liskowie.....	25
IV.3. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.....	26
IV.4. Poradnictwo.....	26
V. Narady i szkolenia.....	27
VI. Założenia na 2026 rok.....	28
VII. Podsumowanie.....	29

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu jest jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego i zostało powołane Uchwałą Powiatu Kaliskiego Nr IV/18/98 z dnia 22 stycznia 1998 r. w celu wykonywania zadań Powiatu z zakresu pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu realizuje zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw i przepisów wykonawczych, Uchwał Rady i Zarządu Powiatu Kaliskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu kaliskiego w celu poprawy warunków ich życia. Centrum realizuje zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej, projekty i programy związane z realizacją zadań ustawowych oraz inne zadania wynikające z odrębnych przepisów. PCPR przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej. Do zadań Centrum należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa oraz organizowanie opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej. PCPR w Kaliszu prowadzi także działalność informacyjną, mającą na celu przybliżenie istniejących praw i uprawnień. Jednostka organizuje również szkolenia przyczyniające się do doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu kaliskiego oraz doradza metodycznie kierownikom i pracownikom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Na realizację niektórych zadań PCPR w Kaliszu pozyskuje środki finansowe w ramach programów Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu posiada Statut oraz Regulamin Organizacyjny. Aktualnie obowiązuje Regulamin Organizacyjny PCPR, wprowadzony Uchwałą Nr 1374/2022 Zarządu Powiatu Kaliskiego z dnia 21 marca 2022 r., który określa strukturę organizacyjną oraz szczegółowe zakresy działań komórek organizacyjnych jednostki.

I. Podstawy prawne zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu

- 1) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 4) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- 5) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 7) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 8) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 9) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 10) Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 11) Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
- 12) Uchwała Nr IV/18/99 Rady Powiatu Kaliskiego z dnia 22 stycznia 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu,
- 13) Uchwała Nr XLIV/412/2022 Rady Powiatu Kaliskiego z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.

II. Pomoc osobom niepełnosprawnym

II. 1. Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych (PFRON)

W 2025 r. Powiat Kaliski otrzymał środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z algorytmu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w wysokości: **3.337.483,00 zł**. Wykorzystano **3.337.397,78 zł**.

Szczegółowa analiza wydatkowania przedstawia się następująco:

1. Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej.

Dofinansowanie otrzymały 2 osoby, wypłacono ogółem kwotę **90.000,00 zł**.

Pomoc udzielona w tym zakresie była na porównywalnym poziomie jak w roku ubiegłym.

2. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie otrzymał 1 pracodawca, który utworzył 1 stanowisko pracy dla osoby niepełnosprawnej. Wypłacono dofinansowanie w wysokości **98.000,00 zł**.

Pomoc udzielona w tym zakresie była na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym.

3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

O dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 185 osób niepełnosprawnych w tym 56 opiekunów. Dofinansowanie wypłacono 40 osobom niepełnosprawnym i 15 niezbędnym opiekunom na ogólną kwotę **120.000,00 zł**.

Pomoc udzielona w tym zakresie była na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

O dofinansowanie w tym zakresie ubiegały się ogółem 138 osoby niepełnosprawne, wnioskowano łącznie o kwotę **674.974,22 zł**. Ogółem wypłacono dofinansowanie 84 osobom niepełnosprawnym na kwotę **302.485,05 zł** (z tego dla 12 dzieci na kwotę **35.346,54 zł**) w tym na:

- **bariery architektoniczne** dla 22 osób niepełnosprawnych na kwotę **153.005,41 zł**.

Pomoc w tym zakresie udzielana była głównie na przystosowanie pomieszczenia łazienki dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wykonaniu podjazdu zewnętrznego przy wejściu do budynku mieszkalnego.

- **bariery techniczne** dla 43 osób niepełnosprawnych na kwotę **106.200,00 zł**.

Pomoc w tym zakresie udzielana była głównie na zakup łóżek rehabilitacyjnych, podnośników transportowych, rowerków trójkołowych.

- **bariery w komunikowaniu się** dla 19 osób niepełnosprawnych na kwotę **43.279,64 zł**. Pomoc w tym zakresie udzielana była głównie na zakup sprzętu komputerowego.

Pomoc udzielona w powyższym zakresie była na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym.

5. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ubiegało się 607 osób niepełnosprawnych, kwota ze złożonych wniosków **1.337.862,98 zł**. Dofinansowania udzielono 351 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **731.954,82 zł**, w tym 36 dzieciom niepełnosprawnym na kwotę **111.371,11 zł**. Dofinansowanie udzielane było najczęściej do zakupu pieluchomajtek, cewników, następnie aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich i przedmiotów pionizujących oraz protez. W zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny o dofinansowanie ubiegało się 16 osób. Kwota wnioskowana wynosiła **37.740,78 zł**. Zrealizowano 13 umów na kwotę **30.859,99 zł**. Przedmiotem dofinansowania, w tym zakresie był zgodnie z zaleceniem lekarza specjalisty - sprzęt do rehabilitacji w warunkach domowych. Pomoc udzielona, w tym zakresie była na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym.

6. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie, w tym zakresie ubiegało się jedno stowarzyszenie, które otrzymało wsparcie w poprzednim roku. Wniosek nie został przyjęty do realizacji z uwagi na obowiązujące zasady dofinansowania, zgodnie z którymi ten sam wnioskodawca

może otrzymać wsparcie nie częściej niż raz na dwa lata.

7. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej

O dofinansowanie ubiegało się 3 wnioskodawców. Zawarte zostały 3 umowy. Wypłacono dofinansowanie w wysokości **28.317,92 zł**. Przedmiotem umów był sprzęt rehabilitacyjny typu aparat do elektroterapii, urządzenie do ćwiczeń nadgarstka oraz urządzenie do badania rozkładu nacisku stóp na podłoże. Pomoc udzielona, w tym zakresie była na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym.

8. Warsztaty Terapii Zajęciowej

W powiecie kaliskim funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. W Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Stowarzyszenie „Razem Łatwiej” w Koźminku objętych jest terapią 30 uczestników niepełnosprawnych. Natomiast w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Cieni Drugiej prowadzonym przez Stowarzyszenie „Dar Serca” przebywa 25 uczestników niepełnosprawnych. Warsztaty Terapii Zajęciowej na terenie powiatu kaliskiego są placówkami pobytu dziennego, czynnymi od poniedziałku do piątku. Czas zajęć dla uczestników wynosi 7 godzin dziennie. Każdy uczestnik realizuje Indywidualny Program Rehabilitacji i Terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, informacji uzyskanych od rodziców lub opiekunów prawnych, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie. Uczestnicy realizowali swoje Indywidualne Programy Rehabilitacji i Terapii w przypisanej im pracowni, pod kierunkiem Instruktora Terapii Zajęciowej. Indywidualne Programy Rehabilitacji i Terapii odpowiadają możliwościom i potrzebom indywidualnych uczestników. Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości. Kwota środków uzyskanych na działalność WTZ w Cieni Drugiej w 2025 roku to 977.667,00 zł, z czego dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosła 879.900,00 zł, natomiast z budżetu powiatu 97.767,00 zł, WTZ Koźminek otrzymał środki w wysokości ogółem 1.173.200,00 zł, z czego 90% tych kosztów, tj. 1.055.880,00 zł stanowiło dofinansowanie ze środków PFRON, pozostałe 10 %, tj. 117.320,00 zł pochodziło ze środków budżetu powiatu.

II.2 Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność!”

Celem Programu „Samodzielność – Aktywność - Mobilność!” Mieszkanie dla Absolwenta jest wsparcie rozpoczynających niezależne życie absolwentów z niepełnosprawnością, kończących naukę we wszystkich typach szkół, poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dla beneficjenta. Program ten ma jednocześnie motywować do aktywności na rynku pracy.

Przedmiotem dofinansowania jest najem lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego przez beneficjenta (samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami) na cele mieszkaniowe w związku z rozpoczynaniem aktywności zawodowej.

Beneficjentem programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia następujące warunki:

- posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne bez względu na rodzaj niepełnosprawności lub posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu schorzeń narządu słuchu (lub orzeczenie równoważne);
- posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, lub opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, lub opuszcza warsztat terapii zajęciowej (WTZ)
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- nie jest właścicielem mieszkania, ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- aktywnie poszukuje zatrudnienia lub jest zatrudniony.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta, jest udzielane maksymalnie na okres **60 miesięcy** i ma charakter degresywny

- od 1 do 24 miesiąca – 100% kosztów najmu;
- od 25 do 42 miesiąca – 70% kosztów najmu;
- od 43 do 60 miesiąca – 40% kosztów najmu.

Wysokość dofinansowania zależna jest od lokalizacji wynajmowanego mieszkania oraz tego, czy osoba niepełnosprawna porusza się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zawarto 1 umowę i dotychczas wypłacono **51 344,64 zł.**

II.3. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

W 2025 roku Powiat Kaliski kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Środki przyznane dla Powiatu Kaliskiego wynosiły ogółem: **769.585,00 zł**, w tym na **Moduł I** kwotę **522.916,00 zł**, który dotyczy **Obszarów A – D** w zakresie likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz **Obszaru E** w zakresie pokrycia kosztów opłat za energię elektryczną w związku z koniecznością użytkowania koncentratora tlenu lub respiratora, na **Moduł II** kwotę **246.669,00 zł** dotyczący pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Moduł I (Obszary A-D) - wpłynęło ogółem 36 wniosków. Do realizacji przyjęto wszystkie wnioski. W ramach zawartych 36 umów udzielono pomocy w wyszczególnionym poniżej zakresie:

- **2 umowy** z zakresu Modułu I Obszar A zadanie 1 – oprzyrządowanie samochodu - przyznano dofinansowanie w wysokości **64.209,60 zł**.
- **3 umowy** z zakresu Modułu I Obszar A zadanie 2 – prawo jazdy – przyznano dofinansowanie w wysokości **8.179,08 zł**.
- **4 umowy** z zakresu Modułu I Obszar B Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (narząd wzroku i kończyny górne w stopniu znacznym) - przyznano dofinansowanie w wysokości **32.513,64 zł**.
- **3 umowy** z zakresu Modułu I Obszar B Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (narząd wzroku stopień umiarkowany) - przyznano dofinansowanie w wysokości **16.095,50 zł**.
- **3 umowy** z zakresu Modułu I Obszar B Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się - przyznano dofinansowanie w wysokości **11.529,89 zł**.
- **3 umowy** z zakresu Modułu I Obszar C Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - przyznano dofinansowanie w wysokości **46.190,00 zł**.
- **6 umowy** z zakresu Modułu I Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - przyznano dofinansowanie w wysokości **260.976,00 zł**.

- **5 umów** z zakresu Modułu I Obszar C Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – przyznano dofinansowanie w wysokości **43.315,00 zł.**

- **7 umów** z zakresu Modułu I Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej - udzielono dofinansowania w wysokości **18.270,79 zł.**

Moduł I Obszar E dotyczący możliwości uzyskania wsparcia w zakresie pokrycia kosztów opłat za energię elektryczną w związku z koniecznością użytkowania koncentratora tlenu lub respiratora. W tym przypadku nie jest wymagana forma umowy, dofinansowanie wypłacane jest na podstawie pozytywnej decyzji Realizatora. Wpłynęło 51 wniosków - 45 wniosków przyjęto do realizacji (3 wnioski rozpatrzono negatywnie ze względów formalnych, w przypadku 3 wnioskodawców nastąpił zgon). Udzielono wsparcia na kwotę **21.500,00 zł.**

Ogólna kwota udzielonego wsparcia finansowego ze środków PFRON w **Module I** wynosi **522.779,50 zł.**

W porównaniu do roku ubiegłego z dofinansowania skorzystało o **45 wnioskodawców więcej** a kwota pomocy **była większa o 284.194,62 zł.**

W ramach **Modułu II** – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – wpłynęło 55 wniosków. Podpisano 52 umowy (3 wnioskodawców złożyło rezygnację) na ogólną kwotę **246.393,40 zł.** Dla porównania w ubiegłym roku o pomoc w Module II ubiegało się 45 wnioskodawców a kwota udzielonego wsparcia wynosiła **197.006,00 zł.** Z pomocy skorzystało więc o **7 wnioskodawców więcej**, a kwota pomocy **była większa o 49.387,40 zł.**

Zakończenie programu oraz rozliczenie środków przyznanych dla Powiatu Kaliskiego w ramach programu „Aktywny Samorząd” na 2025 r. upływa z dniem 15.04.2026 r.

II.4. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Program finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem głównym programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi od 2 do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,

- osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej.

Program realizowany był w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, poprzez zapewnienie niezbędnej pomocy członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności/ osobami z orzeczeniami równoważnymi.

Do programu zgłoszonych zostało 54 osoby. Wsparciem objęto członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad 58 osobami, w tym 12 dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i 46 osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności/ osobami z orzeczeniami równoważnymi.

W 2025 r. w ramach realizacji Programu na terenie Powiatu Kaliskiego usługi opieki świadczyły osoby posiadające dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie: asystent osoby niepełnosprawnej, pielęgniarka, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, fizjoterapeuta lub za zgodą realizatora Programu, w innych zawodach i specjalnościach o charakterze medycznym lub opiekuńczym lub posiadały co najmniej 6 - miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami.

Tabela nr 1. Liczba osób w powiecie kaliskim korzystająca z programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025”

Gmina	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług opieki wytchnieniowej	
	58	
	w tym liczba dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniem o niepełnosprawności	w tym liczba osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczeniami równoważnymi
Lisków	0	9
Blizanów	5	9

Szczytniki	1	5
Ceków	0	3
Koźminek	1	9
Godziesze Wielkie	1	1
Opatówek	0	5
Stawiszyn	3	2
Żelazków	1	3

Tabela 2. LICZBA ZREALIZOWANYCH GODZIN USŁUG OPIEKI WYTCHNIENIOWEJ

	Liczba zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej
Dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	1739
osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi	6059
Liczba wszystkich godzin	7798

Środki wykorzystane przez Powiat Kaliski na realizację projektu wyniosły **389 875,04 zł**.

II.5. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025, realizowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W 2025 roku do programu zgłosiły się 62 osoby niepełnosprawne. Z pomocy skorzystało 61 z nich, z czego 50 osób z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym 32 osoby z niepełnosprawnością sprzężoną, 1 osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 10 dzieci od 2 roku życia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie

im jak najbardziej niezależnego życia;

- zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.

Program zapewnił wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym dzieciom od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. Celem rozpowszechnienia usług asystenta jest zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Tak więc nadrzędnym celem usług asystenta było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w jej środowisku. Dodatkowym założeniem jest, aby minimum 50% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją, założenie to zostało zrealizowane. Środki wykorzystane na realizację programu wyniosły **602 379,27 zł**.

II.6. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił na 2025 r. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III. Ze środków PFRON przeznaczonych na realizację programu w 2025 r. pomoc mogła być udzielona w wyszczególnionym zakresie:

- **obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.**

Adresaci pomocy w zakresie obszaru B: powiaty, podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy.

- **obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych, w zakresie adaptacji pomieszczeń oraz wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.**

Adresaci pomocy w zakresie obszaru C: gminy, powiaty, organizacje pozarządowe.

- **obszar D – likwidacja barier transportowych w zakresie kosztów zakupu lub przystosowania pojazdów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych.**

Adresaci pomocy w zakresie obszaru D: jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej oraz placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty.

- **obszar E – na dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych.**

Adresaci pomocy w zakresie obszaru E: gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe.

- **obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.**

Powiat Kaliski zadeklarował chęć uczestnictwa w programie wstępując w rolę Realizatora programu, natomiast zgodnie z definicją pojęć ujętą w Procedurach realizacji programu, Adresaci pomocy stali się jednocześnie Projektodawcami.

Informacje o programie przekazano do Gmin Powiatu Kaliskiego oraz organizacji pozarządowych.

W ramach programu w 2025 r. zgłoszono **1 projekt**.

W zakresie **obszaru B** – Likwidacja barier w komunikowaniu się w Urzędzie Miejski Gminy Koźminek poprzez zakup i montaż pętli indukcyjnej oraz zakup i montaż tabliczek informacyjnych z zapisem w alfabecie Braille'a. Koszt przedsięwzięcia ogółem 20 056,38 zł. Kwota dofinansowania ze środków PFRON 7 019,73 zł. Wkład własny 13 036,65 zł. Planowany termin realizacji zadania do dnia 31.11.2025 r.

Projekty zgłoszone do realizacji w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III w 2024 r. rozliczane w roku 2025 r.

W zakresie **obszaru D** – Centrum Rehabilitacji Dziecięcej w Wolicy poprzez zakup samochodu do transportu osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich – w szczególności do transportu uczestników programu „Rehabilitacja 25 Plus” . Koszt przedsięwzięcia ogółem 316 110,00 zł. Kwota dofinansowania ze środków PFRON 144 000,00 zł. Wkład własny 172 110,00 zł. Planowany termin realizacji zadania do dnia 30.09.2025 r.

Zgodnie z pismem z dnia 22.09.2025 r. nr O-15.4141.36.2024.RW, Pełnomocnicy

Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Wielkopolski podjęli pozytywną decyzję o uznaniu rozliczenia umowy.

III. Piecza zastępcza w powiecie kaliskim

Zadania oraz zasady funkcjonowania pieczy zastępczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostały uregulowane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.). Akt ten stanowi podstawę prawną dla organizacji oraz sprawowania nadzoru nad systemem, określając jednocześnie cele, formy oraz warunki realizacji pieczy. Organizatorem pieczy zastępczej na terenie powiatu kaliskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu. Tut. Centrum, realizując zadania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, zapewnia dzieciom pozbawionym właściwej opieki ze strony rodziców biologicznych odpowiednie warunki do wychowania, rozwoju oraz bezpieczeństwa. Podejmowane działania ukierunkowane są na zapewnienie spójności i efektywności systemu wsparcia oraz właściwe zabezpieczenie potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Równocześnie realizowane są działania o charakterze profilaktycznym, mające na celu ograniczenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej. W tym zakresie podejmowana jest współpraca z podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań na rzecz dziecka i rodziny, w tym z ośrodkami pomocy społecznej oraz sądami. Działania te uzupełniane są inicjatywami o charakterze promocyjnym, służącymi zwiększaniu świadomości społecznej w danym obszarze. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie aktywnie uczestniczyło w wydarzeniach o charakterze lokalnym, w tym w Dożynkach Powiatowych w Brzezinach, podczas których prowadzono działania promujące ideę pieczy zastępczej. W ramach wydarzenia udzielano informacji na temat możliwości pełnienia funkcji rodziny zastępczej, procedur kwalifikacyjnych oraz form wsparcia oferowanych przez Centrum. Istotnym przedsięwzięciem było również zorganizowanie posiedzenia Zespołu do Spraw Reagowania Kryzysowego Pieczy Zastępczej na terenie Starostwa Powiatowego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, jednostek samorządu terytorialnego z terenu powiatu kaliskiego oraz Starosta Kaliski. Podczas posiedzenia omówiono aktualne wyzwania związane z funkcjonowaniem systemu pieczy zastępczej, w szczególności kwestie dotyczące współpracy międzyinstytucjonalnej w sytuacjach kryzysowych oraz konieczności wypracowania skutecznych mechanizmów reagowania na sytuacje nagłe. W 2025 roku podejmowano także działania o charakterze edukacyjno - informacyjnym w ramach Kaliskiej Rady Kobiet, które odbyło się w Villi Calisia.

W spotkaniu uczestniczyła rodzina zastępcza, która dzieląc się własnymi doświadczeniami, przybliżyła uczestnikom codzienne funkcjonowanie w roli rodzica zastępczego. Dodatkowo, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzieliła wywiadu w Radiu Rodzina Diecezji Kaliskiej, w którym omówiono funkcjonowanie pieczy zastępczej na terenie powiatu kaliskiego. Podejmowane działania wpisują się w kompleksowe podejście do realizacji zadań w obszarze pieczy zastępczej, łączące aspekty organizacyjne, profilaktyczne oraz edukacyjne, a ich celem jest wzmacnianie lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny. Realizacja zadań w obszarze pieczy zastępczej podlega stałemu monitorowaniu i analizie. Podejmowane inicjatywy mają na celu zapewnienie większej efektywności funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w powiecie kaliskim.

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

Na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyodrębnia się następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej: rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka. Każda z powyższych form pełni istotną rolę w zapewnieniu dzieciom pozbawionym czasowo lub trwale opieki rodziców biologicznych właściwych warunków wychowania, opieki oraz rozwoju. Rodzinę zastępczą spokrewnioną mogą tworzyć małżonkowie lub osoba samotna, będący wstępnymi dziecka lub jego rodzeństwem, co oznacza istnienie więzi rodzinnych pomiędzy opiekunami, a dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, natomiast rodzinę zastępczą zawodową bądź niezawodową mogą tworzyć małżonkowie lub osoba samotna, którzy nie są wstępnymi ani rodzeństwem dziecka, a którzy, po spełnieniu ustawowych wymogów, podejmują się sprawowania opieki zastępczej na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

W związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024 r. poz. 230 w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej 2025 r. wysokość miesięcznego świadczenia przeznaczonego na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej wynosiła 1 002,00 zł w przypadku rodziny zastępczej spokrewnionej oraz 1 517,00 zł w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej przysługuje dodatek w wysokości nie niższej niż 306,00 zł miesięcznie na każde dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności zgodnie z art. 81 wyżej wskazanej ustawy. Rodziny zastępcze mogą również korzystać

z innych form wsparcia, w szczególności z dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem jego zamieszkania, pomocy na utrzymanie lokalu w przypadku rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, jednorazowej pomocy związanej z potrzebami dziecka przyjmowanego do pieczy zastępczej, a także jednorazowej, bądź okresowej pomocy w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego. Rodzinom zastępczym zawodowym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka przysługuje także z tego tytułu miesięczne wynagrodzenie, ustalane na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie powiatu kaliskiego funkcjonowało łącznie 60 rodzin zastępczych, w tym 36 rodzin zastępczych spokrewnionych, 19 rodzin zastępczych niezawodowych, 3 rodziny zastępcze zawodowe, 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna oraz 1 rodzinny dom dziecka. W pieczy zastępczej umieszczonych było ogółem 98 dzieci, z czego 60 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 27 w rodzinach zastępczych niezawodowych, 4 w rodzinach zastępczych zawodowych, 1 w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej oraz 5 w rodzinnym domu dziecka. Rodziny zastępcze korzystały z przysługującego im wsparcia finansowego w postaci świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, a także, w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, z pozostałych dodatkowych świadczeń i form pomocy.

W 2025 r. na terenie powiatu kaliskiego utworzono łącznie 9 nowych rodzin zastępczych, w tym 4 rodziny w gminie Żelazków, 1 rodzinę w gminie Brzeziny, 2 rodziny w gminie Blizanów oraz 2 rodziny w gminie Stawiszyn. Spośród nowo utworzonych rodzin zastępczych 5 stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione, w których umieszczono łącznie 6 dzieci, natomiast pozostałe 4 były rodzinami zastępczymi niezawodowymi, w których umieszczono 3 dzieci. Jedna z nowo powstałych rodzin zastępczych nie miała umieszczonego dziecka.

W okresie sprawozdawczym z dotychczasowych rodzin zastępczych odeszło łącznie 10 dzieci. Usamodzieliło się 4 wychowanków, którzy podjęli zatrudnienie; 2 z nich wyprowadziło się z dotychczasowego miejsca zamieszkania i prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe, natomiast 2 pozostałych pozostało w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, ale również utrzymują się samodzielnie. Poza usamodzielnianymi 1 dziecko zostało przysposobione, a 2 powróciło do rodziny biologicznej. W odniesieniu do 2 dzieci nastąpiła zmiana rodziny zastępczej na inną, zlokalizowaną na terenie innego powiatu, z uwagi na niemożność dalszego sprawowania opieki przez dotychczasową rodzinę. Jedno

dziecko zostało przeniesione z rodziny zastępczej niezawodowej do rodziny zastępczej spokrewnionej na podstawie postanowienia sądu. W związku z powyższym, rozwiązanych zostało 5 rodzin zastępczych. Dodatkowo 5 dzieci zakończyło pobyt w pieczy zastępczej u dotychczasowego organizatora w związku ze zmianą organizatora pieczy zastępczej spowodowaną przeprowadzką rodziny zastępczej.

W 2025 roku pobyt 35 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej był finansowany przez powiaty właściwe ze względu na miejsce pochodzenia dziecka, na podstawie zawartych porozumień między powiatami. Powiat Kaliski posiada obowiązujące porozumienia z powiatami: zduńskowolskim, poznańskim, ostrowskim, konińskim, giżyckim, pleszewskim, puckim, sieradzkim oraz wieluńskim, a także z miastami na prawach powiatu: Kalisz, Łódź, Poznań oraz Piotrków Trybunalski. Powiat Kaliski pokrywa również koszty utrzymania dzieci pochodzących z jego terenu, a przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów zgodnie z zawartymi stosownymi porozumieniami. W całym okresie sprawozdawczym poza terenem powiatu kaliskiego w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało łącznie 9 dzieci pochodzących z naszego powiatu. Dzieci te zostały umieszczone na terenie powiatów: konińskiego, ostrzeszowskiego, tureckiego, tatrzańskiego oraz w mieście Kalisz.

Wśród funkcjonujących rodzin zastępczych 13 rodzin sprawuje opiekę nad dziećmi posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności. Łącznie w rodzinach tych wychowuje się 18 dzieci. Rodziny zastępcze oraz dzieci objęte są szczególnym wsparciem ze strony Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu. Otrzymują one przysługujące im dodatki do świadczeń, a także są informowane o możliwości korzystania ze wsparcia finansowego ze środków PFRON, po spełnieniu obowiązujących kryteriów. Rodziny te są systematycznie wspierane przez pracowników tut. Centrum, którzy na bieżąco monitorują sytuację zdrowotną dzieci oraz udzielają rodzinom niezbędnych wskazówek i porad w zakresie sprawowania opieki.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą mogą być przyznawane świadczenia na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie. W 2025 roku ze świadczenia na kontynuowanie nauki skorzystało 4 wychowanków, 2 wychowanków otrzymało pomoc na usamodzielnienie, natomiast 4 osobom przyznano pomoc na zagospodarowanie. Ponadto, osobom usamodzielniającym się oraz opiekunom usamodzielnienia udzielana jest pomoc w opracowywaniu programów usamodzielnienia, jak również w dokonywaniu ich bieżących modyfikacji.

W 2025 roku wydano łącznie 91 decyzji administracyjnych dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej, obejmujących rodziny zastępcze oraz pełnoletnich wychowanków. Wśród nich 42 decyzje dotyczyły świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, 2 – świadczeń związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, 1 – środków finansowych na pokrycie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka, 1 – świadczenia związanego z remontem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, 10 – środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, 12 – świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, 9 – dofinansowania do wypoczynku dziecka, 5 – dodatków na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka, 3 – decyzji dotyczących kontynuowania nauki, 2 – decyzji związanych z usamodzielnieniem oraz 4 – decyzji dotyczących zagospodarowania.

Współpraca z rodzinami zastępczymi prowadzona jest w sposób ciągły i systematyczny. W jej ramach pozyskiwane są informacje dotyczące sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dzieci, ich postępów w nauce, stanu zdrowia. W razie potrzeby rodziny zastępcze kierowane są do specjalistów oraz właściwych instytucji. Należy podkreślić, że rodziny zastępcze zgłaszają się również do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w celu uzyskania wsparcia w rozwiązywaniu bieżących problemów. Rodziny zastępcze korzystają z poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez PCPR, w tym porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych. Ponadto, co miesiąc organizowana jest grupa wsparcia dla rodziców zastępczych, której celem jest wzmocnienie poczucia wspólnoty oraz umożliwienie wymiany doświadczeń między uczestnikami.

Tutejsze Centrum współpracuje z innymi jednostkami i instytucjami w zakresie realizacji zadań związanych z pieczą zastępczą, w szczególności z sądem. Na wniosek sądu pracownicy tego Centrum sporządzają opinie dotyczące kandydatów na rodziny zastępcze, funkcjonowania rodzin zastępczych oraz zakresu udzielanej im pomocy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje również z ośrodkiem adopcyjnym, pozostając w bieżącym kontakcie w sprawach dotyczących dzieci o uregulowanej sytuacji prawnej. W 2025 roku do ośrodka adopcyjnego zgłoszono 9 dzieci.

Ponadto, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi rejestr danych, dotyczących osób:

- zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

W ramach realizacji projektu unijnego pn. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”, tut. Centrum zorganizowało w bieżącym roku szereg działań skierowanych do rodzin zastępczych oraz dzieci, w tym wyjazd terapeutyczny z elementami alpakterapii, kolonie letnie dla dzieci i młodzieży, pięciodniowy wyjazd połączony z warsztatami edukacyjnymi pn.: „Pozytywna dyscyplina” i „Hejt rówieśniczy i jak sobie z nim radzić”, a także korepetycje z matematyki, języka polskiego, języka angielskiego oraz kurs prawa jazdy dla dorosłych wychowanków pieczy zastępczej.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego oraz uchwały nr L/453/2022 Rady Powiatu Kaliskiego z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej Rodzinie w Kaliszu w 2025 r. prowadziło sprawy 70 rodziców biologicznych i na ich podstawie wydało 79 decyzji w tym:

- 62 decyzje, w których odstąpiono od naliczenia odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dziecka/ dzieci w rodzinie zastępczej,
- 2 decyzje ustalające odpłatność rodzicowi biologicznemu za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
- 5 decyzji uchylających, w tym 3 decyzje z uwagi na powrót dziecka do domu rodzinnego oraz 2 decyzje w związku ze zmianą rodziny zastępczej niezawodowej na spokrewnioną,
- 1 decyzje zarządzającą opłatę od rodzica biologicznego za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, w związku z powrotem dziecka do domu rodzinnego,
- 2 decyzje zmieniające, w tym 1 decyzje z uwagi na zmianę placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz 1 decyzje, w której odstąpiono od naliczenia odpłatności rodzicowi biologicznemu,
- 1 decyzje umarzającą należności z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 4 decyzje, w których odstąpiono od naliczania odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dziecka/dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej,

- 1 decyzje uchylającą, dotyczącą odstąpienia od naliczania odpłatności rodzicowi biologicznemu za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w związku z umieszczeniem dziecka w domu pomocy społecznej,
- 1 decyzje uchylającą, dotyczącą odstąpienia od naliczania odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w związku z opuszczeniem dziecka placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W 2025 roku w trakcie prowadzonych postępowań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu pojawiło się 6 nowych rodziców biologicznych, wobec których rozpoczęto prowadzenie spraw dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, w tym 3 matki i 3 ojców.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodziców biologicznych, wobec których prowadzono postępowania administracyjne z podziałem na matki i ojców.

Ogólna liczba rodziców biologicznych w 2025 r.	Liczba matek w 2025 r.	Liczba ojców w 2025 r.
70	32	38

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu w 2025 r. udzielało porad prawnych z zakresu alimentacji oraz służyło pomocą w sporządzaniu pism procesowych, przy jednoczesnym monitorowaniu spraw. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgłosiło 8 pozwów o ustalenie alimentów na dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu w 2025 r. wydał 5 propozycji dobrowolnego porozumienia w sprawie alimentów (tj. dobrowolnych alimentów) na dzieci znajdujących się w rodzinnej pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wszystkich rodziców biologicznych i liczbę rodziców biologicznych, którzy mają zasądzone alimenty lub podpisali dobrowolne porozumienie w sprawie alimentów – stan na 31 grudnia 2025 r.

Całkowita liczba rodziców biologicznych	Liczba rodziców biologicznych mających zasądzone alimenty	Liczba rodziców biologicznych, którzy podpisali dobrowolne porozumienie
70	34	18

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu pełni funkcję organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu kaliskiego oraz współpracuje z innymi powiatami w zakresie realizacji tych zadań. W związku z powyższym, jednostka ta jest uprawniona, na podstawie właściwych postanowień sądowych, do kierowania dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych. Na terenie powiatu kaliskiego funkcjonują dwie placówki: Dom Dziecka w Liskowie, realizujący zadania placówki typu socjalizacyjnego oraz Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim, łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego. Do dnia 30.06.2025 r. na terenie powiatu kaliskiego działała również Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Brzezinach.

Placówka opiekuńczo - wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności w zakresie sfery emocjonalnej, zdrowotnej, rozwojowej, bytowej, społecznej i religijnej. Realizuje indywidualne plany pomocy dziecku, umożliwia utrzymywanie kontaktów z rodziną, o ile sąd nie postanowi inaczej, a także podejmuje działania zmierzające do powrotu dziecka do rodziny. Placówka zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku oraz możliwości rozwojowych, obejmuje je oddziaływaniami terapeutycznymi oraz umożliwia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Zaspokajanie powyższych potrzeb odbywa się na poziomie obowiązujących standardów opieki i wychowania. Pobyt dziecka w placówce ma charakter czasowy, a organizator pieczy zastępczej podejmuje działania zmierzające do umieszczenia dziecka w odpowiedniej formie pieczy zastępczej, chyba że dalszy pobyt dziecka w placówce jest uzasadniony. Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu interwencyjnego zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w sytuacjach kryzysowych i jest zobowiązana do niezwłocznego przyjęcia dziecka w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki.

Dom Dziecka w Liskowie jest placówką opiekuńczo - wychowawczą realizującą zadania placówki typu socjalizacyjnego. Dysponuje 14 miejscami socjalizacyjnymi. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w placówce przebywało 15 dzieci, na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego zezwalającej na czasowe zwiększenie liczby miejsc. W placówce przebywały dzieci pochodzące z powiatu kaliskiego, powiatu nowotomyskiego oraz z miasta Kalisza. Pobyt dzieci skierowanych z innych powiatów został uregulowany na podstawie stosownych porozumień, dotyczących przyjęcia dziecka do placówki,

warunków jego pobytu oraz wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na jego utrzymanie. Porozumienia te regulują wszelkie kwestie związane z pobytem dziecka w danej formie pieczy zastępczej. W 2025 r. z Domu Dziecka w Liskowie skreślono 4 wychowanków, z czego 3 wychowanków usamodzielniało się, natomiast 1 został umieszczony w domu pomocy społecznej. W tym samym okresie do placówki przyjęto 5 dzieci. Roczny koszt prowadzenia placówki w 2025 r. wyniósł 2 397 801,92 zł.

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim jest jednostką realizującą zadania placówki typu socjalizacyjnego oraz interwencyjnego, która w okresie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 maja 2025 r. posiadała łącznie 14 miejsc (10 socjalizacyjnych i 4 interwencyjne) i była prowadzona na zlecenie Powiatu przez Caritas Diecezji Kaliskiej. Od dnia 1 czerwca 2025 r. prowadzenie ww. placówki zostało przejęte przez Powiat Kaliski. Zmieniono także konfigurację miejsc w placówce: od dnia 1 czerwca 2025 r. placówka posiadała 12 miejsc socjalizacyjnych i 2 miejsca interwencyjne. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w placówce przebywało 14 dzieci, w tym 13 na miejscach socjalizacyjnych oraz 1 na miejscu interwencyjnym. Taki stan był zgodny z decyzją Wojewody Wielkopolskiego, zezwalającą na zwiększenie liczby miejsc socjalizacyjnych. W 2025 r. w placówce przebywały dzieci pochodzące z powiatów: kaliskiego, zgorzeleckiego, złotowskiego, ostrowskiego oraz wągrowieckiego, a także z miasta Kalisza i miasta Poznania. Umieszczenie każdego dziecka pochodzącego z powiatu innego niż powiat kaliski odbywało się na podstawie stosownego porozumienia zawartego z powiatem właściwym ze względu na miejsce pochodzenia dziecka, regulującego kwestie związane z jego pobytem w placówce. W analizowanym roku do placówki przyjęto 2 dzieci, z czego 1 zostało niezwłocznie przeniesione do rodzinnej formy pieczy zastępczej z uwagi na wiek. Ponadto 2 dzieci zostało skreślonych z ewidencji wychowanków w związku z ich przeniesieniem do innej placówki opiekuńczo – wychowawczej. Łączny roczny koszt utrzymania placówki w 2025 r. wyniósł 1 554 797,78 zł.

Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego w Brzezinach funkcjonowała do dnia 30 czerwca 2025 r. i dysponowała 7 miejscami, przy czym w omawianym okresie w placówce przebywała liczba dzieci odpowiadająca liczbie dostępnych miejsc. W placówce przebywały dzieci pochodzące z powiatu kaliskiego, powiatu świdnickiego oraz z miasta Kalisza. W związku z likwidacją placówki, spowodowaną pogorszeniem stanu zdrowia osoby prowadzącej placówkę, wszystkie dzieci zostały skreślone z listy wychowanków.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach w 2025 r. kształtowały się następująco:

Dom Dziecka w Liskowie: 11 524,69 zł,

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza im. Aniołów Stróżów w Ostrowie Kaliskim do dnia 31.05.2025 r. - 6 643,19 zł, natomiast od dnia 01.06.2025 r. – 9 957,53 zł,

Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego w Brzezinach: 3 626,61 zł.

Dzięki programowi unijnemu realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, w miesiącu sierpniu 2025 roku 21 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu kaliskiego wzięło udział w dziesięciodniowym wyjeździe nad morze, a 5 wychowanków miało sfinansowany kurs prawa jazdy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, działając na podstawie zawartych porozumień, ponosiło koszty związane z pobytem dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych zlokalizowanych na terenie innego powiatu. W 2025 r. dotyczyło to 4 dzieci przebywających w Domu Dziecka w Pleszewie. Przedstawiciel tutejszego Centrum monitorował sytuację opiekuńczo - wychowawczą dzieci, pozostając w kontakcie oraz uczestnicząc w wyznaczonych posiedzeniach zespołów dokonujących okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Ponadto, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu obejmuje wsparciem również osoby pełnoletnie opuszczające placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz inne placówki pomocy społecznej, w szczególności młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz zakłady poprawcze. W 2025 r. z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystały 4 wychowanki, natomiast z pomocy pieniężnej na zagospodarowanie skorzystała 1 wychowanka.

IV. Wsparcie osób w trudnych sytuacjach

IV.1. Dom Pomocy Społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu jest jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego, powołaną uchwałą Rady Powiatu Kaliskiego Nr IV/18/98 z dnia 22 stycznia 1999 r. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, do zadań własnych powiatu należy między innymi prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób wymagających całodobowej opieki.

Na terenie powiatu kaliskiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Liskowie. Placówka mieści się przy ul. ks. W. Blizińskiego 96 A i dysponuje liczbą 40 miejsc dla osób w podeszłym wieku. W Domu Pomocy Społecznej, oprócz czynności opiekuńczych, prowadzona jest terapia zajęciowa i rehabilitacja ruchowa, dostosowana do możliwości fizycznych osób w nim przebywających. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu wydało 12 decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej oraz 12 decyzji wygaszających, głównie z powodów zgonów mieszkańców.

W Domu Pomocy Społecznej w Liskowie funkcjonuje Zespół Terapeutyczno – Opiekuńczy, w skład którego wchodzi: pracownik socjalny, opiekunowie, pielęgniarki, instruktor do spraw kulturalno – oświatowych, instruktor terapii zajęciowej, fizjoterapeuta. Według stanu na dzień 31.12.2025 roku, kadra Domu Pomocy Społecznej w Liskowie liczyła 32 osoby, w tym 28 w pełnym wymiarze czasu pracy, a 4 w niepełnym. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Liskowie w 2025 r. wynosił 7 462,82 zł, natomiast roczny koszt prowadzenia placówki w 2025 r. wyniósł 4 163 570,00 zł.

IV.2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Liskowie

Ośrodek Wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy im. Jana Pawła II mieszczący się w Liskowie przy ul. Twórców Liskowa 3 przeznaczony jest dla osób, które z powodu niepełnosprawności intelektualnej mają trudności z prawidłowym funkcjonowaniem w środowisku rodzinnym i społecznym.

W 2025 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Liskowie dysponował 42 miejscami dla uczestników przebywających w systemie dziennym.

Nadrzędnym celem działalności Domu jest podnoszenie jakości życia i zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem. Polega to przede wszystkim na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia. Oparcie to ma na celu utrzymanie uczestników w społeczeństwie rodzinnym i społecznym, w szczególności dotyczy ono partnerskiej rady i pomocy w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, gospodarowaniem własnymi pieniędzmi, załatwianiem spraw urzędowych, aktywnym spędzaniem wolnego czasu, motywowaniem do pracy przez wykorzystanie posiadanych umiejętności. Działania proponowane przez nasz Dom mają na celu podtrzymanie i rozwijanie jak największej autonomii wśród

uczestników. W ośrodku wsparcia prowadzona jest przede wszystkim terapia mająca na celu społeczne usprawnienie osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zadaniem placówki jest zapewnienie wsparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom poprzez świadczenie odpowiednich specjalistycznych usług opiekuńczych w systemie dziennym.

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu wydało 28 decyzji w sprawie skierowania na pobyt dzienny, 2 decyzje uchylające oraz 4 decyzje wygaszające. W roku sprawozdawczym zatrudnionych było 15 osób, w tym 13 w pełnym wymiarze czasu pracy, a 2 w niepełnym. Środki dotacji od Wojewody Wielkopolskiego na finansowanie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Liskowie w roku 2025 wyniosły ogółem 1 945 217,00 zł.

IV.3. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany był przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu w mieście Koźminek. Celem programu jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej. Ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową. Wsparciem objęto 8 osób z terenu powiatu kaliskiego, w tym 4 osoby ukończyły program. Program realizowany był w dwóch edycjach, każda po 60 godzin, łącznie zrealizowano 120 godzin zajęć. Środki wykorzystane na realizację programu wyniosły 8 000,00 zł przekazane przez Wojewodę Wielkopolskiego.

IV.4. Poradnictwo

Zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej zadaniem realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu jest organizowanie poradnictwa specjalistycznego. Poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizowane było poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia

społecznego, ochrony praw lokatorów. W okresie sprawozdawczym udzielono 125 porad prawnych, które były udzielane bezpośrednio w Kancelarii. Poradnictwo prawne obejmowało zwłaszcza dziedziny prawa cywilnego, administracyjnego, rodzinnego, pracy i ubezpieczeń społecznych. Kwestie prawne dotyczące osób, które sprawują pieczę zastępczą były wyjaśniane również za pośrednictwem koordynatorów lub organizatora pieczy zastępczej po wcześniejszej konsultacji z radcą prawnym, spotkania miały formę bezpośrednią.

Dla rodzin pochodzących z terenu powiatu kaliskiego dostępny jest Punkt Konsultacyjny w Opatówku, którego zadaniem jest wspieranie rodzin borykających się z problemem uzależnień i przemocą domową. W odpowiedzi na zapotrzebowanie mieszkańców powiatu kaliskiego poradnictwo realizowane było w gminach Blizanów oraz Lisków. Poradnictwo specjalistyczne działa w ramach zadań PCPR określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2025 r. z poradnictwa terapeutycznego skorzystało 282 osoby, podczas 67 spotkań. Poradnictwo dotyczyło w szczególności:

- mediacji rodzinnych,
- uzależnień od alkoholu i narkotyków,
- przemocy domowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu prowadzi również dla mieszkańców Powiatu Kaliskiego poradnictwo psychologiczne, które realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. W okresie sprawozdawczym udzielono poradnictwa psychologicznego w wymiarze 174 godzin, w trakcie których pomocą objęto 62 osoby.

Psycholog uczestniczył w spotkaniach zespołów dokonujących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w miesiącach: marcu, czerwcu, wrześniu oraz grudniu 2025 r.

V. Narady i szkolenia

Zgodnie z art. 19 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu oraz wyznaczeni pracownicy przeprowadzali liczne spotkania i konsultacje telefoniczne mające na celu doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

z terenu powiatu.

W 2025 r. dla Kierowników Miejsko - Gminnych oraz Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Członków grup diagnostyczno - pomocowych działających w gminach na terenie powiatu kaliskiego zorganizowano szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej nt.: „Praktycznych aspektów pracy w grupach diagnostyczno – pomocowych”.

Ponadto w 2025 r. wielokrotnie odbywały się narady Kierowników Miejsko - Gminnych oraz Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej Powiatu Kaliskiego oraz spotkania z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych w sprawie omówienia projektu zmian w bieżącym planie rzeczowo - finansowym oraz zasad udzielania dofinansowania ze środków PFRON na zadania realizowane przez PCPR w 2025 r.

VI. Założenia na 2026 rok:

1. Organizacja szkoleń, kursów dla pracowników PCPR mających na celu podniesienie ich kwalifikacji.
2. Dalsze prowadzenie poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, psychologicznego i prawnego.
3. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Powiatu Kaliskiego w wysokości co najmniej 10% kosztów działalności dla dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej funkcjonujących w Powiecie Kaliskim, a także dla mieszkańców Powiatu Kaliskiego, będących uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu, zgodnie z art. 10b pkt 2a i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
4. Realizacja programów dedykowanych osobom stosującym przemoc domową.
5. Utrzymanie jakości standardu usług świadczonych przez dom pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Kaliski.
6. Realizacja programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
7. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
8. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.

VII. Podsumowanie

Pragnę złożyć podziękowania Panu Staroście, Członkom Zarządu Powiatu Kaliskiego oraz Radnym Powiatowym za wyrozumiałość dla potrzeb pomocy społecznej i wsparcie w podejmowaniu przedsięwzięć mających na celu podniesienie jakości świadczonych usług przez instytucje pomocy społecznej w powiecie kaliskim.

Osobne podziękowania pragnę złożyć dyrektorom jednostek organizacyjnych powiatu, służbom publicznym, Komendzie Miejskiej Policji, innym służbom publicznym oraz dyrektorom wydziałów w Starostwie, organizacjom pozarządowym, a także pracownikom Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu. Dzięki dobrej współpracy możemy skutecznie realizować zadania i przyczyniać się do poprawy sytuacji osób szczególnie potrzebujących naszego wsparcia: osób niepełnosprawnych, osób starszych, dzieci i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych.

Dziękuję wszystkim zaangażowanym w problemy pomocy społecznej i przyczyniających się do dalszego rozwoju lokalnego systemu pomocy społecznej w naszym powiecie.

Z poważaniem
Natalia Bukowiecka
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Kaliszu

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR.....2026 r.
RADY POWIATU KALISKIEGO

z dnia.....2026 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu za rok 2025

Zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.), w związku z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.